

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 19P/359/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313216598
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Klimková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2014:8313216598.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Magdalénou Klimkovou v právnej veci mal. H. Z., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti matky H. M., bytom X. XX, A., o návrhu otca X. Z., bytom X. XX, A., o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca **z a m i e t a**.

Žiadny z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletej podal dňa 14.11.2013 na súd návrh na zníženie výživného pre mal. H. Z..

Svoj návrh odôvodnil tým, že rozhodnutím Okresného súdu Humenné sp.zn. 12P/28/2011 bol zaviazaný prispievať na výživu mal. H. Z. po 120,-- eur mesačne. V rozsudku súd vychádzal z jeho príjmov za obdobie rokov 2011 až 2013 a predchádzajúcich rokov, ako aj zo skutočnosti, že nemá inú vyživovaciu povinnosť. Je toho názoru, že od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti. Od 10.10.2013 stratil zamestnanie a prestal pracovať v spoločnosti Mainetti group na adrese Kinmel Park Industrial Estate, Bodelwyddan, kde jeho mesačný príjem bol vtedy 900,-- libier a teraz je bez práce. Okrem toho platí nájom za byt, ktorý do 30.07.2013 predstavoval 500,-- libier a ktorý mu bol zvýšený od 30.08.2013 na 575,-- libier mesačne. Tiež platí poplatok za elektrinu, plyn, vodu v mesačnej položke 180,-- libier a daň za byt vo výške 82,-- libier mesačne. Taktiež poberal prídavok v zamestnanosti, ktorý mu bol vyplácaný od 02.10.2012 do 05.04.2013 vo výške 220,-- libier. Dňa 05.04.2013 mu bol tento prídavok v zamestnanosti zrušený. Taktiež platí sumu 30,-- eur mesačne pre bývalú priateľku H. M.. Na Slovensku pobera invalidný dôchodok po 265,-- eur mesačne.

Otec maloletej sa na súdne pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 15.01.2014 nedostavil. Svoju neprítomnosť listom, ktorý došiel súdu 27.12.2013, ospravedlnil z dôvodu, že má zdravotný hendikep, ktorý mu nedovoľuje pojednávania sa zúčastniť. Zároveň požiadal o pojednávanie a konanie v jeho neprítomnosti.

Na pojednávaní dňa 15.01.2014 bol oboznámený aj ďalší návrh otca na zníženie výživného, ktorý došiel súdu 03.01.2014, v ktorom sa domáha zníženia výživného pre mal. H. Z. zo sumy 120,-- eur na 48,-- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Tento návrh, ktorý došiel súdu 03.01.2014 na zníženie výživného bol zapísaný pod nové číslo konania a to konkrétne 19P/2/2014 Okresného súdu Humenné. Spis 19P/2/2014 bol na pojednávaní v tejto veci oboznámený, pretože údaje v ňom uvedené súvisia aj s týmto konaním 19P/359/2013. Z návrhu, ktorý podal otec 03.01.2014 vyplýva, že

sa zaregistroval v pracovnej agentúre Accorn, Business Park, CH6 5YN. Momentálne je zamestnaný cez agentúru, ktorá ponúka príležitostné práce vo fabrikách, kde býva. Chodievala sa pýtať do agentúry, či je nejaká práca, niekedy pracuje len 1 deň týždenne. Zrušili mu prídavok v zamestnanosti, ktorý v minulosti poberal a časť z toho, čo mu vyplatili predtým, musí teraz vrátiť. Podotýka, že do práce nechodí stále, keďže nemá trvalú prácu a agentúra mu prácu sprostredkováva, ale nezaručuje to každý týždeň. Od 10.10.2013, odkedy musel zmeniť prácu, do konca decembra zarobil sotva 1.527,-- libier, v priemere to vychádza na 1 mesiac 509,-- libier. Predtým to zarobil za 2 týždne a teraz za mesiac. Nájom sa mu zvýšil z 500,-- libier na 575,-- libier. Náklady na elektrinu, plyn, vodu a daň za dom predstavujú 80,-- libier týždenne. Predtým poberal prídavok v zamestnanosti po 55,-- libier týždenne. Teraz jeho príjmy sú na hranici životného minima a nezodpovedajú ani polovici jeho predchádzajúceho príjmu. Žiada, aby súd prihliadol aj na to, že k rukám matky maloletej uhrádza po 30,-- eur mesačne.

Vo veci 19P/2/2014 bolo tiež pojednávanie dňa 15.01.2014 a konanie v tejto veci bolo zastavené v zmysle § 83 O.s.p., pretože vo veci 19P/359/2013 Okresného súdu Humenné začalo konanie skôr a bráni tomu, aby v tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Matka maloletej na pojednávaní dňa 15.01.2014 žiadala návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Uviedla, že tak v roku 2013 ako aj teraz od 01.01.2014 pobera len rodičovský príspevok a rodinné prídavky na maloletú. Iné príjmy nemá. Ku dňu 17.03.2014 jej skončí materská dovolenka a vyzerá to tak, že zostane nezamestnaná a bude musieť sa zaevidovať na úrade práce, pretože už rok si hľadá prácu a zatiaľ nič nenašla vzhľadom na oblasť s veľkým percentom nezamestnanosti na Slovensku. Žiada na túto skutočnosť preto prihliadnuť, nakoľko ak jej vyjde nejaká dávka v hmotnej núdzi, tak určite to bude minimálna finančná čiastka, pravdepodobne vo výške okolo 60,-- eur mesačne.

Ďalej uviedla, že rozsudok o výživnom nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 05.06.2013. Odvtedy sa zmenili pomery tak na strane mal. H. Z. ako aj na jej strane a to tým, že mal. H. začala navštevovať od septembra 2013 materskú škôlku. A tým sa zvýšili výdavky na maloletú, lebo mesačne jej platí len za obedy okolo 40,-- eur a tým, že začala chodiť do škôlky, raz mesačne je chorá, musí užívať lieky, na ktoré sú náklady, lebo ich celú hodnotu zdravotná poisťovňa neprepláca. Výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou u maloletej teda vychádzajú na 10,-- až 12,-- eur mesačne a okrem toho jej zakupuje aj vitamínové doplnky. Samozrejme, že nástupom do materskej škôlky sa zvýšili aj výdavky pre maloletú na obliekanie a na obuv. Pomery sa zmenili aj na jej strane, lebo v čase posledného rozhodnutia o výživnom prispievala na bývanie sumou 38,-- až 40,-- eur mesačne, nakoľko všetky ostatné výdavky na bývanie hradil otec, ktorý je živnostník. Dostal sa však do takej situácie, že tieto náklady už nezvláda uhrádzať, preto platí všetko ona a to po 195,-- eur mesačne od októbra 2013. Okrem toho sa dopyčula od svojich kamarátov, ktorí žijú v tom istom meste v Anglicku ako otec maloletej, že neprišiel o prácu z objektívnych dôvodov, ale vlastným zavinením a že chodí pracovať naďalej, aj keď oficiálne nemá prácu u predchádzajúceho zamestnávateľa. Vie, že je to tak z vlastných skúseností, lebo tiež žila v Anglicku a teda dá sa pracovať aj cez agentúru, čo praktizuje aj otec maloletej, takže z práce príjmy má. Okrem toho je informovaná, že pokiaľ má otec prenajatý rodinný dom, tak neužíva ho celý sám, ale ďalšie izby prenajíma iným a z toho získava finančné prostriedky, takže nemá až také náklady na bývanie ako prezentuje. Je pravdou, že otec maloletej bol zaviazaný uhradiť jej z titulu úhrady výživy a príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom finančnú čiastku a to konkrétne 1.000,-- eur rozsudkom Okresného súdu Humenné sp.zn. 5C/58/2013-27 zo dňa 13.05.2013, kde v konaní uzavreli zmluvu s tým, že bude splácať túto finančnú čiastku po 30,-- eur mesačne k jej rukám. Poukázala na skutočnosť, že otec maloletej pobera na Slovensku aj dôchodok.

Kolízny opatrovník na tom istom pojednávaní navrhol návrh otca zamietnuť, lebo otec maloletej v Anglicku pracuje prostredníctvom pracovnej agentúry a okrem toho pobera aj invalidný dôchodok.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Zo spisovej dokumentácie vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Humenné sp.zn. 12P/28/2011-194 zo dňa 20.02.2013 bola mal. H. Z. zverená do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu po 120,-- eur mesačne a bol zakázaný styk otca s maloletou. Čo do výroku o zverení mal. H. Z. do osobnej starostlivosti matke tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 26.03.2013. Proti výroku o výživnom a o zákaze styku s mal. H. podal otec maloletej odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom sp.zn. 19CoP/11/2013-250 zo dňa 14.05.2013 tak, že potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výživnom na mal. H. Z. a vo výroku o dlžnom výživnom a zrušil rozsudok vo výroku o zákaze styku otca s maloletou a v tejto časti vrátil spis súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Výrok rozsudku ohľadne výživného nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 05.06.2013.

Pri určení výživného pre mal. H. Z. zo strany otca po 120,-- eur mesačne súd vychádzal z mesačného priemerného príjmu otca 1.470,44 eur a zo skutočnosti, že poberal aj invalidný dôchodok vo výške 243,40 eur, teda z jeho celkového mesačného príjmu 1.713,84 eur.

V odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa sa uvádza, že otec maloletej súdu predložil doklady o tom, že mesačne platí od augusta 2012 za byt nájomné vo výške 500,-- libier, za elektrinu a plyn 220,-- libier, daň za dom 80,-- libier mesačne, cestovné do práce 54,-- libier mesačne, stravu si platí 220,-- libier, drogériu 50,-- libier, oblečenie 80,-- libier, mobil 40,-- libier, internet 43,-- libier a za lieky 20,-- libier a na cestovnom domov na Slovensko má výdavky za jednu cestu asi 203,-- eur a takto má výdavky spolu asi vo výške 1.890,-- eur mesačne.

Matka maloletej vtedy poberala rodičovský príspevok vo výške 190,10 eur mesačne a rodinné prídavky na mal. H. vo výške 22,01 eur mesačne. Bývala spoločne s maloletou u svojho otca a zároveň v spoločnej domácnosti aj s bratom X. M.Í. a zo svojho príjmu platila 38,-- eur na inkaso.

Uznesením Okresného súdu Humenné sp.zn. 5C/58/2013-27 zo dňa 13.05.2013 bol schválený zmier medzi rodičmi maloletej, na základe ktorého sa otec zaviazal zaplatiť matke maloletej z titulu úhrady jej výživy a príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom sumu 1.000,-- eur, ktorú sa zaviazal zaplatiť v 30 eurových mesačných splátkach splatných vždy k 1. dňu v mesiaci od právoplatnosti rozhodnutia pod stratou výhody splátok. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 27.05.2013 a vykonateľnosť 02.06.2013. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že sa matka maloletej návrhom podaným 27.02.2013 domáhala, aby súd zaviazal otca dieťaťa prispievať jej na úhradu výživy po dobu 2 rokov odo dňa pôrodu mal. H. Z., nar. XX.XX.XXXX sumou 100,-- eur mesačne a k zaplateniu príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom dieťaťa v sume 600,-- eur.

Z návrhu na zníženie výživného, ktorý otec maloletej podal dňa 03.01.2014 vo veci 19P/2/2014 Okresného súdu Humenné vyplýva, že sa zaregistroval v pracovnej agentúre, cez ktorú je momentálne zamestnaný a vykonáva príležitostné práce. Od 10.10.2013, kedy musel zmeniť prácu, do konca decembra 2013 zarobil 1.527,-- libier, čo v priemere vychádza na 1 mesiac 509,-- libier. Zo správy od Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava vyplýva, že otec maloletej bol poberateľom invalidného dôchodku, ktorý v čase od 01.01.2013 do 31.12.2013 bol vo výške 261,60 eur a od 01.01.2014 je v sume 269,40 eur mesačne. Matka maloletej je naďalej na materskej dovolenke. V roku 2013 poberala rodičovský príspevok po 199,60 eur mesačne a rodinné prídavky na mal. H. po 23,10 eur mesačne a od 01.01.2014 poberá rodičovský príspevok po 203,20 eur mesačne a rodinné prídavky na maloletú po 23,52 eur mesačne. Iné príjmy nemá. Ku dňu 17.03.2014 jej skončí materská dovolenka a podľa jej vyjadrenia by mala byť naďalej evidovaná ako nezamestnaná na úrade práce, pretože už rok si hľadá zamestnanie a zatiaľ sa jej to nepodarilo.

Z rozhodnutia Materskej školy, Štefánikova 49, Humenné zo dňa 24.06.2013 vyplýva, že mal. H. Z., nar. XX.XX.XXXX bola prijatá do tejto materskej školy od 02.09.2013.

Vo veci Okresného súdu Humenné sp.zn. 19P/2/2014 zo dňa 15.01.2014 bolo konanie o zníženie výživného zo strany otca pre mal. H. Z., nar. XX.XX.XXXX zastavené v zmysle § 83 O.s.p., pretože vo veci 19P/359/2013 tunajšieho súdu začalo konanie skôr a bráni tomu, aby na súde prebiehalo v tej istej veci iné konanie.

Základom pre rozhodnutie o návrhu na zmenu výživného je porovnanie pomerov, za ktorých bolo vydané posledné právoplatné rozhodnutie o výživnom, s pomermi v dobe rozhodovania súdu o návrhu na jeho zmenu, teda zistenie, či od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov, či už na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa, ktorá zmenu výživného odôvodňuje. Na strane detí za takéto podstatné zmeny pomerov treba považovať zvýšenie potrieb v súvislosti s pribúdajúcim vekom, ich fyzickým a duševným vyspíevaním, pokračujúcou školskou dochádzkou, či prípravou na budúce povolanie. U rodičov za takéto podstatné zmeny pomerov treba považovať rozšírenie alebo zúženie okruhu osôb, ktorým sú povinní poskytovať výživu a zvýšenie alebo odôvodnené zníženie príjmu.

Pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie príslušného druhu výživného. V zmysle týchto zákonných zásad obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadne súd na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Pri určení výživného prihliadne súd tak na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ako aj na odôvodnené potreby oprávneného. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Poskytovanie výživného je zákonnou povinnosťou, ktorej obsahom je zabezpečiť výživu alebo životné podmienky iným. Povinnosť zabezpečenia prostriedkov pre zdravý vývoj dieťaťa prináleží rodičom. Rodičia sú povinní poskytovať deťom nielen výživu v užšom zmysle slova (stravu), ale kryť aj náklady na všetky nevyhnutné životné potreby kultúrneho človeka.

Zmena v pomeroch mal. H. nastala tým, že od septembra 2013 navštevuje materskú školu, čím vzrástli výdavky na úhradu jej odôvodnených potrieb, lebo len za obedy jej matka platí po 40,-- eur mesačne a maloletá musí mať v súvislosti s tým viacej ošatenia a obuvi na častejšie striedanie a prispôsobovanie ročnému obdobiu. Matke maloletej sa zvýšili výdavky, lebo je nútená platiť vyššie náklady na bývanie aspoň v čiastke, ktorá na ňu pripadá a v sume, ktorú musí hradiť aj za mal. H., lebo tiež sa podieľa na spotrebe vody, vykurovania, plynu, elektrickej energie. Napriek ročnej snahe si nenašla prácu, čo je aj pochopiteľné vzhľadom na región, kde je vysoká nezamestnanosť. U matky maloletej je treba prihliadnuť aj na mieru jej osobnej starostlivosti o dcéru, čo zákon o rodine dáva na úroveň prispievania na výživu dieťaťa.

Zníženia výživného sa môže povinný rodič domáhať, ak u neho nastane taká zmena pomerov, ktorá by mu znemožňovala platiť výživné v pôvodnej výške a po preskúmaní veci súd nezastáva taký názor, aby z príjmov, ktoré otec má, nebol schopný plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletej v doposiaľ súdom stanovenej výške, lebo nie všetky výdavky, ktoré uviedol, možno zohľadniť. Je nielen zákonnou, ale aj morálnou povinnosťou otca podieľať sa na všetkých nákladoch dieťaťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a to tak, aby živobytie maloletej bolo zabezpečené na úrovni všetkých jej odôvodnených potrieb. Výživné pre dieťa je prvoradé a má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. Preto súd návrh otca na zníženie výživného pre maloletú považuje za nedôvodný a preto ho na pojednávaní dňa 15.01.2014 zamietol.

K tomu je potrebné uviesť, že ak otec maloletej tak často necestuje do práce ako predtým, keď mal riadny pracovný pomer, potom má nižšie náklady na cestovnom. V porovnaní s jeho dôchodkom, z ktorého súd vychádzal v čase posledného rozhodnutia o výživnom v sume 243,40 eur, je teraz jeho invalidný dôchodok 269,40 eur v čase od 01.01.2014, teda je o 26,-- eur vyšší. Príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom matky maloletej bol určený za obdobie 2 rokov po narodení mal. H., teda do 17.03.2013, čiže za obdobie, kedy bolo určené výživné pre mal. Leu v predchádzajúcom konaní po 120,-- eur mesačne a rozhodnutie o tomto príspevku je z obdobia pred právoplatnosťou rozsudku o

výživnom, preto tieto jeho splátky po 30,-- eur mesačne sú nemôže zohľadniť v tomto konaní o zníženie výživného.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho písomného doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa § 204 ods. 1 O.s.p. preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 3 mesiacov od doručenia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.